

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Warszawie

LWA.410.014.01.2019

Pan
Rafał Trzaskowski
Prezydent
m.st. Warszawy
00-950 Warszawa
pl. Bankowy 3/5

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/19/026 Funkcjonowanie ośrodków sportu i rekreacji

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd m.st. Warszawy ¹ , 00-950 Warszawa pl. Bankowy 3/5
Kierownik jednostki kontrolowanej	Rafał Trzaskowski, Prezydent m.st. Warszawy od 22 listopada 2018r. W okresie objętym kontrolą ² do 21 listopada 2018 r. funkcję tą pełniła: Hanna Gronkiewicz-Waltz.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Przygotowanie i wdrożenie strategii wsparcia sportu i rekreacji. 2. Efekty działań na rzecz rozwoju aktywności fizycznej społeczeństwa w ośrodkach sportu i rekreacji.
Okres objęty kontrolą	Lata 2015-2019 (do czasu zakończenia kontroli), z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie
Kontrolerzy	1. Zbigniew Żyromski, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWA/131/2019 z 26 sierpnia 2019 r. 2. Bartosz Pomykała, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWA/126/2019 z 29 lipca 2019 r. 3. Tomasz Świstak, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWA/138/2019 z 6 września 2019 r. (akta kontroli tom I str. 1-5)

II. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA	Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działania Prezydenta m.st. Warszawy na rzecz rozwoju aktywności fizycznej mieszkańców Warszawy.
Uzasadnienie oceny ogólnej	W m.st. Warszawa podejmowano skuteczne działania na rzecz rozwoju aktywności fizycznej lokalnej społeczności, realizując przyjętą w 2010 r. „Strategię Rozwoju Sportu w Warszawie do roku 2020” oraz monitorując jej wdrażanie. Liczba zorganizowanych zajęć i imprez sportowych wzrosła z 237,9 tys. w 2015 r. do 301,1 tys. w 2018 r. tj. o ponad 26%. Wydatkowanie środków własnych, a także środków pochodzących z dofinansowania z Ministerstwa Sportu i Turystyki ⁵ było prawidłowe. Miasto zapewniało środki na utrzymanie obiektów sportowych, w tym zarządzanych przez ośrodki sportu i rekreacji. Uzyskiwano zakładane efekty działań podejmowanych na rzecz rozwoju aktywności fizycznej społeczeństwa. W objętym szczegółową kontrolą Urzędzie Dzielnicy Ochota na bieżąco nadzorowano wykorzystanie obiektów sportowych przekazanych Ośrodkowi Sportu Rekreacji m.st. Warszawy w Dzielnicy Ochota ⁶ oraz realizację celów i zadań nałożonych na OSiR Ochota. Organizowano dodatkowe, poza Ośrodkiem, zajęcia sportowo-rekreacyjne dla mieszkańców Dzielnicy Ochota m.st. Warszawy ⁷ oraz zapewniano wykwalifikowaną kadre.

¹ Dalej: Urząd Miasta. Szczegółową kontrolą objęto Urząd Dzielnicy Ochota m.st. Warszawy, zwany dalej Dzielnicą Ochota m.st. Warszawy lub Dzielnicą Ochota.

² Od 2 grudnia 2006 r.

³ Dz. U. z 2019 r. poz. 489, ze zm., dalej: ustawa o NIK.

⁴ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁵ Dalej: MSiT.

⁶ Dalej: Ośrodek lub OSiR Ochota.

⁷ Dalej również: Dzielnicą.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe⁸ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Przygotowanie i wdrożenie strategii wsparcia sportu i rekreacji.

Opis stanu faktycznego

W okresie objętym kontrolą w m.st. Warszawa funkcjonowało 16 dzielnicowych⁹ ośrodków sportu i rekreacji¹⁰ nadzorowanych przez właściwe urzędy dzielnic oraz dwie jednostki ponaddzielnicowe (Park Kultury w Powsinie oraz Stołeczne Centrum Sportu Aktywna Warszawa), nadzorowane przez Biuro Sportu i Rekreacji Urzędu Miasta¹¹.

(akta kontroli tom I str. 6-25, 102-103)

Dokumentem strategicznym określającym w m.st. Warszawa warunki rozwoju sportu, w tym dla OSiR-ów, była Strategia Rozwoju Sportu w Warszawie do roku 2020¹². Strategia określała m.in.: Warszawski model zarządzania sportem oraz cele strategiczne, w tym: rozwój wychowania fizycznego i sportu szkolnego, rozwój sportu i aktywności fizycznej mieszkańców Warszawy, rozwój sportu młodzieżowego i wyczynowego, zwiększenie liczebności kadry szkoleniowej, modernizacja i budowa infrastruktury sportowej.

(akta kontroli tom I str. 26-90, 94, 97-99)

W okresie objętym kontrolą warunki rozwoju sportu regulowały również: Strategia Rozwoju m.st. Warszawy do 2030 roku¹³, zarządzenie w sprawie sposobu ustalania cen i opłat za korzystanie z obiektów, urządzeń oraz usług świadczonych przez jednostki organizacyjne m.st. Warszawy działające w zakresie sportu, turystyki i wypoczynku¹⁴, uchwała w sprawie zasad przyznawania, przekazywania, wykorzystywania i rozliczania dotacji przedmiotowych z budżetu m.st. Warszawy dla samorządowych zakładów budżetowych, prowadzących działalność w zakresie sportu i rekreacji¹⁵, Warszawska Karta Rodziny¹⁶, Warszawska Karta Weterana¹⁷; zarządzenie w sprawie zasad współpracy szkół prowadzonych przez m.st. Warszawa z organizacjami pozarządowymi w zakresie udostępniania bazy szkolnej¹⁸ oraz zarządzenie w sprawie tworzenia korzystnych warunków dla rozwoju systemu transportu rowerowego na terenie miasta stołecznego Warszawy¹⁹.

(akta kontroli tom I str. 97-99)

Ponadto zagadnienia związane z rozwojem sportu ujęto w: Strategii rozwoju m.st. Warszawy do roku 2020²⁰, Społecznej Strategii Warszawy, Strategii rozwiązywania problemów społecznych na lata 2009-2020²¹, programie pn. Warszawa Przyjazna Seniorom na lata 2013-2020²², Warszawskim Programie Działań na rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2010-2020²³, programie

⁸ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁹ W dzielnicach: Białołęka, Bielany, Mokotów, Ochota, Praga Południe, Praga Północ, Wawer, Włochy, Bemowo, Śródmieście, Targówek, Ursus, Ursynów, Wilanów, Wola i Żoliborz.

¹⁰ Dalej: OSiR-y.

¹¹ Dalej: Biuro Sportu i Rekreacji.

¹² Uchwała Rady m.st. Warszawy nr XCIII/2728/2010 z 21 października 2010 r., dalej: Strategia Rozwoju Sportu.

¹³ Uchwała nr LXVI/1800/2018 Rady Miasta Stołecznego Warszawy z 10 maja 2018 r.

¹⁴ Zarządzenie nr 3435/2006 Prezydenta Miasta Stołecznego Warszawy z 26 kwietnia 2006 r.

¹⁵ Zarządzenie nr 1124/2018 Prezydenta Miasta Stołecznego Warszawy z 16 lipca 2018 r.

¹⁶ Uchwała nr LXVI/1808/2013 Rady m.st. Warszawy z 3 października 2013 r.

¹⁷ Uchwała nr LXXV/2123/2018 Rady Miasta Stołecznego Warszawy z 18 października 2018 r.

¹⁸ Zarządzenie nr 370/2016 Prezydenta Miasta Stołecznego Warszawy z 23 marca 2016 r.

¹⁹ Zarządzenie nr 5523/2010 Prezydenta miasta stołecznego Warszawy z 18 listopada 2010 r.

²⁰ Uchwała nr XLVI/1789/2005 Rady m.st. Warszawy z 24 listopada 2005 r.

²¹ Uchwała nr XLVI/1427/2008 Rady m.st. Warszawy z 18 grudnia 2008 r.

²² Uchwała nr LXXII/1870/2013 Rady m.st. Warszawy z 5 grudnia 2013 r.

²³ Uchwała Nr LXXXIX/2644/2010 Rady m.st. Warszawy z 9 września 2009 r.

pn. Młoda Warszawa. Miasto z klimatem dla młodych 2016-2020²⁴ oraz Programie rozwoju edukacji w Warszawie w latach 2013-2020²⁵.

(akta kontroli tom I str. 63, 67, 70-72, 97-99)

Sport i rekreacja finansowane były ze środków ujętych w planach finansowych jednostek organizacyjnych Urzędu Miasta (w tym biur i urzędów poszczególnych dzielnic) oraz w planach finansowych 10 OSiR-ów prowadzonych w formie jednostek organizacyjnych m.st. Warszawy. Natomiast przedmiot działalności, zadania statutowe²⁶ oraz jednostkowe stawki dotacji przedmiotowej pozostałych ośmiu OSiR-ów prowadzonych w formie samorządowych zakładów budżetowych ustalała Rada m.st. Warszawy w formie uchwał.

(akta kontroli tom I str. 98, tom II str. 224-225)

W Strategii Rozwoju Sportu określono mierniki jakościowe i ilościowe, w tym m.in.:

- liczbę i rodzaj działań/ programów skierowanych do mieszkańców w zakresie upowszechniania sportu i kultury fizycznej,
- liczbę uczestników tych działań,
- wysokość środków finansowych przeznaczonych na ww. działania,
- liczbę i rodzaj obiektów miejskiej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej (w tym inwestycji, modernizacji),
- liczbę podmiotów współpracujących (na podstawie liczby umów zawieranych w cyklu rocznym),
- wielkość ekwiwalentu marketingowego w zakresie działań dotyczących promocji miasta przez sport,
- liczbę stowarzyszeń kultury fizycznej nadzorowanych przez Prezydenta m.st. Warszawy.

Dla oceny efektu działania Strategii posługiwano się badaniem pn. Barometr Warszawski, mierzącym poziom zadowolenia mieszkańców z oferty sportowo-rekreacyjnej Miasta.

(akta kontroli tom I str. 75, 99-100)

W m.st. Warszawa oprócz tradycyjnego podziału środków budżetowych wg klasyfikacji budżetowej prowadzono również ewidencję w układzie zadaniowym. Wykonanie planu budżetu zadaniowego w obszarze „Rekreacja, sport i turystyka”²⁷ za lata 2015-2018 wyniosło odpowiednio 97,6%, 98,45%, 97,8% i 91,8%.

(akta kontroli tom I str. 101, 413, 492-495)

W objętej szczegółową kontrolą Dzielnicy Ochota stworzono warunki, w tym organizacyjne, sprzyjające rozwojowi sportu (m.in. dla OSiR Ochota). W badanym okresie dla Dzielnicy Ochota nie opracowano odrębnych programów i strategii rozwoju, uwzględniających kulturę fizyczną i rekreację ani odrębnych wewnętrznych regulacji w zakresie tworzenia warunków sprzyjających rozwojowi sportu, w tym dla OSiR Ochota. Dzielnica Ochota realizowała cele ujęte w opisanych powyżej Strategiach i programach oraz stosowała regulacje obowiązujące na poziomie ogólnomiejskim. W Urzędzie Dzielnicy Ochota nie prowadzono i nie zlecano badań w zakresie wpływu tych Strategii na poziom zaspokojenia potrzeb w zakresie sportu i rekreacji wśród lokalnej społeczności. Wykonanie przez Dzielnicę Ochota

²⁴ Zarządzenie Prezydenta m.st. Warszawy nr 87/2016 z 28 stycznia 2016 r.

²⁵ Uchwała Nr LXIII/1751/2013 Rady m.st. Warszawy z 29 sierpnia 2013 r.

²⁶ Uchwała nr 293/XIX/99 Rady Gminy Warszawa-Centrum z 22 grudnia 1999 r. w sprawie utworzenia jednostki budżetowej pod nazwą Ośrodek Sportu i Rekreacji Dzielnicy Ochota gminy Warszawa Centrum.

²⁷ Obszar „Sport i rekreacja” był połączony z obszarem „Turystyka”.

wydatków w układzie zadaniowym prezentowano w sprawozdaniach opisowych z wykonania budżetu.

(akta kontroli tom II str. 4, 5, 110-123)

W okresie objętym kontrolą w m.st. Warszawie zorganizowano 1 278,3 tys. zajęć i imprez sportowych²⁸, z tego 640,7 tys. stanowiły zajęcia i imprezy zorganizowane we własnym zakresie, a 637,6 tys. zorganizowane przez organizacje pozarządowe i podmioty prywatne przy współudziale m.st. Warszawy²⁹. Liczba uczestników ww. zajęć i imprez sportowych wyniosła 13 355,7 tys. osób, tj. 2 868,9 tys. w 2015 r., 3 075,8 tys. w 2016 r., 2 930,0 tys. w 2017 r., 2 843,3 tys. w 2018 r. i 1 638,2 tys. w I półroczu 2019 r. W zajęciach i imprezach zorganizowanych przez m.st. Warszawa uczestniczyło 11 710,8 tys. osób, a w zajęciach i imprezach zorganizowanych przez organizacje pozarządowe i podmioty prywatne 1 644,9 tys. osób.

(akta kontroli tom I str. 419-420, 497-500)

W objętej szczegółowym badaniem Dzielnicy Ochota w powyższym okresie zrealizowano 37,3 tys. zajęć i imprez sportowych, w tym 8,6 tys. w 2015 r., 7,1 tys. w 2016 r., 7,7 tys. w 2017 r., 7,9 tys. w 2018 r. i 6,1 tys. w I półroczu 2019 r. 32,6 tys. zajęć i imprez zorganizowano we własnym zakresie, a 4,7 tys. przez organizacje pozarządowe i podmioty prywatne przy współudziale Dzielnicy Ochota. Uczestniczyło w nich 122,9 tys. osób, w tym 40,8 tys. w 2015 r., 21,0 tys. w 2016 r., 19,0 tys. w 2017 r., 26,0 tys. w 2018 r. i 16,2 tys. w I półroczu 2019 r. W zajęciach i imprezach zorganizowanych przez Dzielnicę Ochota uczestniczyło 93,7 tys. osób, a w zajęciach i imprezach zorganizowanych przez organizacje pozarządowe i podmioty prywatne 29,2 tys. osób

(akta kontroli tom II str. 210-211)

Baza sportowo rekreacyjna m.st. Warszawy obejmowała m.in.: 426 (w tym 19 w realizacji) przyszkolnych boisk do piłki nożnej, siatkówki i koszykówki, 265 (w tym 22 w realizacji) przyszkolnych hal lub sal sportowych, 68 (w tym 15 w realizacji) przyszkolnych urządzeń lekkoatletycznych, 12 kompleksów boisk wybudowanych w ramach programu „Moje Boisko ORLIK 2012”, 84 boiska piłkarskie, 31 (w tym dwie w realizacji) hal sportowych, 12 (w tym dwa w realizacji) obiektów lekkoatletycznych, 33 kryte pływalnie (całoroczne), pięć pływalni odkrytych (sezonowych), 17 lodowisk, 20 (w tym jeden w realizacji) skateparków, 9 (w tym jeden w realizacji) torów rowerowych, 35 siłowni, 28 sal fitness, sześć kręgielni, 17 (w tym trzy w realizacji) ścianek wspinaczkowych, 58 kortów tenisowych, 10 kortów do squasha i rикоcheta, 162 (w tym cztery w realizacji) stołów do tenisa stołowego, 73 (w tym jedno w realizacji) boiska plenerowe i osiedlowe, 246 (w tym siedem w realizacji) siłowni plenerowych oraz 50 (w tym osiem w realizacji) obiektów typu street workout, kalistenika, parkour lub otwarta strefa aktywności.

Przyszkolne hale i sale sportowe, siłownie plenerowe oraz obiekty typu street workout, kalistenika, parkour i otwarta strefa aktywności sfinansowano odpowiednio w 98,7%, 97,64% i 99,79% ze środków własnych m.st. Warszawy oraz w 1,3%, 2,36% i 0,21% ze środków obcych. Pozostałe obiekty były w 100% finansowane ze środków własnych m.st. Warszawy.

(akta kontroli tom I str. 501-503)

Na terenie, objętej szczegółowym badaniem, Dzielnicy Ochota, zlokalizowano różnego typu obiekty i urządzenia sportowe obejmujące: 19 przyszkolnych boisk

²⁸ W tym 237,9 tys. w 2015 r., 245,6 tys. w 2016 r., 286,8 tys. w 2017 r., 301,1 tys. w 2018 r. i 204,9 tys. w I półroczu 2019 r.

²⁹ Przykładowo: Międzynarodowy Turniej Tenisowy Bohdan Tomaszewski Cup 2018, Międzynarodowy turniej piłki nożnej Escola Varsovia Cup 2018, IX Memoriał Stanisława Królaka, Mistrzostwa Polski seniorów kobiet i mężczyzn we florecie i szabli, Letnie Mistrzostwa Polski w pływaniu Masters, 61 Międzynarodowy Wyścig Kolarski Dookoła Mazowsza, Mistrzostwa Świata dla Dzieci z Domów Dziecka w piłkę nożną „Nadzieja na Mundial”.

do piłki nożnej, siatkówki i koszykówki, 19 (w tym dwie w realizacji) przyszkolnych hal lub sal sportowych, cztery siłownie, sześć boisk plenerowych lub osiedlowych, osiem siłowni plenerowych, halę sportową, dwie kryte pływalnie (całoroczne), pływalnię odkrytą (sezonową), lodowisko, skatepark, kort do tenisa ziemnego, kort do squasha lub ricocheta, 11 stołów do tenisa stołowego, trzy sale fitness, ściankę wspinaczkową, trampolinę plenerową, dwa urządzenia i wieżę do kalisteniki. Wydatki inwestycyjne Dzielnicy Ochota w latach 2015-2019 (I półrocze) dotyczące ww. obiektów sportowych i rekreacyjnych wyniosły łącznie 33 320,8 tys. zł.

(akta kontroli tom II str. 212-214, 223)

W kontrolowanym okresie łączne wydatki na wsparcie sportu i rekreacji w m.st. Warszawa wyniosły 3 094,7 tys. zł, w tym 743,0 tys. zł ze środków własnych, 498,8 tys. zł z dotacji MSiT, 1 721,5 tys. zł ze środków od sponsorów oraz 131,4 tys. zł od innych jednostek samorządu terytorialnego³⁰.

(akta kontroli tom I str. 460, 462)

W latach 2015-2019 (I półrocze) Urząd Miasta informował mieszkańców o ofercie sportowo-rekreacyjnej m.in. poprzez:

- strony internetowe: Urzędu m.st. Warszawy, Biura Sportu i Rekreacji, OSiR-ów, urzędów poszczególnych dzielnic m.st. Warszawy³¹,
- media społecznościowe np. FB, Twitter (Urzędu m.st. Warszawy, Prezydentów m.st. Warszawa, ośrodków sportu i rekreacji),
- tablice informacyjne i ogłoszeniowe (m.in. OSiR-ów oraz w siedzibie Biura Sportu i Rekreacji),
- komunikaty w komunikacji miejskiej (głównie w autobusach i tramwajach), na monitorach w urzędach dzielnic oraz OSiR-ach,
- elektroniczne tablice ogłoszeń znajdujące się w Warszawie w 20 lokalizacjach, w tym w siedzibach 18 urzędów dzielnic m.st. Warszawy,
- oraz podczas 103 konferencji prasowych.

Informacje o ofercie sportowo-rekreacyjnej na terenie Dzielnicy Ochota udostępniano poprzez kolportaż plakatów i ulotek, ogłoszenia na stronach internetowych Urzędu i innych jednostek dzielnicowych (w tym OSiR i placówki oświatowe), komunikaty przekazywane do dzielnicowej Rady Seniorów, klubów i stowarzyszeń sportowych oraz za pośrednictwem portali społecznościowych.

(akta kontroli tom I str. 101,413-415, tom II str. 5, 53-75)

Dochody m.st. Warszawy zrealizowane w latach 2015-2019 (I półrocze) w dziale 926 Kultura fizyczna wyniosły łącznie 126 704,7 tys. zł i w kolejnych latach wyniosły odpowiednio: 22 949,9 tys. zł, 22 226,1 tys. zł, 21 976,0 tys. zł, 30 017,6 tys. zł i 29 535,1 tys. zł. Największe dochody w tym dziale pochodziły z działalności OSiR-ów (jednostek budżetowych, rozdział 92604) i wyniosły łącznie 116 865,7 tys. zł, z wpływów z usług łącznie 3 612,3 tys. zł oraz wpływów z różnych dochodów łącznie 860,0 tys. zł. Dochody z działalności OSiR-ów (będących jednostkami budżetowymi) we wskazanych powyżej latach wyniosły odpowiednio: 19 985,7 tys. zł, 19 218,1 tys. zł, 20 262,2 tys. zł, 28 785,8 tys. zł i 28 613,9 tys. zł.

Wykonane przez m.st. Warszawa w latach 2015-2019 (I półrocze) wydatki w dziale 926 Kultura fizyczna wyniosły łącznie 912 600,0 tys. zł, w tym 120 462,0 tys. zł w 2015 r., 141 449,0 tys. zł w 2016 r., 150 629,0 tys. zł w 2017 r., 222 882,0 tys. zł

³⁰ Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego w Warszawie.

³¹ www.um.warszawa.pl, www.sportowa.warszawa.pl, www.bemowo.waw.pl, www.bialoleka.waw.pl, www.bielany.waw.pl, www.mokotow.waw.pl, www.urzadochota.waw.pl, www.pragapld.waw.pl, www.praga-pn.waw.pl, www.rembertow.waw.pl, www.srodmiescie.warszawa.pl, www.targowek.waw.pl, www.ursus.warszawa.pl, www.ursynow.pl, www.wawer.warszawa.pl, www.wesola.waw.pl, www.wilanow.pl, www.wola.waw.pl, www.zoliborz.org.pl.

w 2018 r. i 277 178,0 tys. zł w 2019 r.³² i stanowiły od 0,9% do 1,4% wydatków m.st. Warszawy ogółem.

Największe zrealizowane w latach 2015-2019 (I półrocze) wydatki w dziale 926 stanowiły: dotacje i subwencje na łączną kwotę 301 693,0 tys. zł (w tym 154 944,0 tys. zł dotacje dla OSiR-ów będących zakładami budżetowymi lub samorządowymi osobami prawnymi), wydatki bieżące na łączną kwotę 288 778,0 tys. zł (w tym 210 157,0 tys. zł wykonane przez OSiR-y będące jednostkami budżetowymi) oraz wydatki majątkowe na łączną kwotę 140 741,0 tys. zł (w tym 9 623,0 tys. zł wykonane przez OSiR-y będące jednostkami budżetowymi). Bieżące koszty utrzymania obiektów sportowych w latach 2015-2019 (I półrocze) wyniosły odpowiednio: 129 041,1 tys. zł, 139 444,5 tys. zł, 146 812,6 tys. zł, 164 133,7 tys. zł i 84 100,5 tys. zł. Łączne wydatki na działalność OSiR-ów (16 dzielnicowych i dwóch ponaddzielnicowych) zrealizowane w latach 2015-2019³³ wyniosły odpowiednio: 81 931,0 tys. zł, 98 663,0 tys. zł, 104 210,0 tys. zł, 169 837,0 tys. zł i 215 723,0 tys. zł, co stanowiło od 0,6% do 1,1% wydatków m.st. Warszawy ogółem.

(akta kontroli tom I str. 105-106, 411)

Dochody, objętej szczegółowym badaniem, Dzielnicy Ochota zrealizowane w latach 2015-2019 (I półrocze) w dziale 926 Kultura fizyczna wyniosły łącznie 17 314,6 tys. zł i w kolejnych latach wyniosły odpowiednio 4 615,6 tys. zł, 3 798,8 tys. zł, 3 412,2 tys. zł, 3 771,9 tys. zł i 1 716,1 tys. zł. Największe dochody w tym dziale pochodziły z wpływów z usług na łączną kwotę 11 049,7 tys. zł, z najmu i dzierżawy składników majątkowych na łączną kwotę 6 008,1 tys. zł oraz z innych wpływów na łączną kwotę 233,6 tys. zł.

Wykonane przez Dzielnicę Ochota w latach 2015-2019³⁴ wydatki w dziale 926 Kultura fizyczna wyniosły łącznie 34 924,9 tys. zł, w tym 6 184,4 tys. zł w 2015 r., 5 716,9 tys. zł w 2016 r., 7 239,8 tys. zł w 2017 r., 7 371,1 tys. zł w 2018 r. i 8 412,7 tys. zł w 2019 r. i stanowiły od 2,0% do 2,33% wydatków Dzielnicy ogółem. Największe zrealizowane w latach 2015-2019 (I półrocze) wydatki w dziale 926 stanowiły: wydatki bieżące na łączną kwotę 26 332,3 tys. zł (w tym 24 846,9 tys. zł wykonane przez OSiR Ochota), wydatki majątkowe na łączną kwotę 2 907,8 tys. zł (w tym 2 663,8 tys. zł wykonane przez OSiR Ochota) oraz dotacje i subwencje na łączną kwotę 636,9 tys. zł.

Bieżące koszty utrzymania obiektów sportowych w latach 2015-2019 (I półrocze) wyniosły odpowiednio: 5 145,0 tys. zł, 5 192,4 tys. zł, 5 585,0 tys. zł, 5 708,1 tys. zł i 3 182,9 tys. zł. Łączne wydatki na działalność OSiR Ochota zrealizowane w latach 2015-2019³⁵ wyniosły odpowiednio: 5 407,2 tys. zł, 5 279,8 tys. zł, 6 839,3 tys. zł, 6 867,4 tys. zł i 7 984,7 tys. zł, co stanowiło od 1,85% do 2,13% wydatków Dzielnicy ogółem.

(akta kontroli tom II str. 215-218, 220)

W okresie objętym kontrolą w m.st. Warszawa realizowano 29 umów o dofinansowanie przez podmioty zewnętrzne zadań w zakresie wsparcia sportu i rekreacji wykonywanych przez jednostki m.st. Warszawy. Szczegółowemu badaniu poddano trzy z nich:

1. W dniu 6 marca 2013 r. Warszawski Ośrodek Sportu i Rekreacji³⁶ zawarł z bankiem umowę³⁷ na sponsorowanie przez bank „Triady Biegowej”³⁸ w latach

³² Dane za cały rok 2019 r. wg wartości planowanych.

³³ Dane za cały rok 2019 r. wg wartości planowanych.

³⁴ Dane za 2019 r. wg wartości planowanych.

³⁵ Dane za cały rok 2019 r. wg wartości planowanych.

³⁶ Wcześniejsza nazwa Centrum Aktywna Warszawa.

³⁷ Umowa nr 60/UP/GK/4040/13/SI zmieniona aneksami z 17 marca 2015 r. i z 30 października 2015 r.

³⁸ Bieg Konstytucji 3 Maja, Bieg Powstania Warszawskiego, Bieg Niepodległości.

- 2013-2015 w zamian za wykonanie świadczeń promocyjnych. Wartość dofinansowania na 2015 r. wyniosła 427,1 tys. zł. Podstawą rozliczenia dofinansowania były odpowiednio wystawione faktury oraz sprawozdania realizacji Biegu Powstania Warszawskiego i Biegu Niepodległości. Przedmiot umowy (za 2015 r.) zrealizowano i rozliczono zgodnie z jej postanowieniami.
2. W dniu 5 stycznia 2016 r. Ursynowskie Centrum Sportu i Rekreacji³⁹ zawarło z przedsiębiorstwem z branży gier i zakładów wzajemnych umowę⁴⁰ na sponsorowanie XVI Plebiscytu na Najlepszego Sportowca Warszawy 2015 r. oraz Balu Mistrzów Sportu Warszawy w zamian za realizację usług reklamowych. Wartość przedmiotu umowy wyniosła 30,0 tys. zł. Podstawą wypłaty wynagrodzenia było zaakceptowanie przez sponsora raportu UCSR z wykonanych usług reklamowych. Przedmiot umowy zrealizowano i rozliczono zgodnie z jej postanowieniami.
 3. W dniu 22 sierpnia 2018 r. m.st. Warszawa⁴¹ zawarło z Województwem Mazowieckim umowę⁴² o dofinansowanie ze środków Mazowieckiego Instrumentu Wsparcia Infrastruktury Sportowej „Mazowsze 2018” zadania inwestycyjnego pn. Modernizacja szatni na pływalni Polonez z terminem realizacji do 31 grudnia 2018 r. Wartość przedsięwzięcia wynosiła 506,0 tys. zł⁴³, a dofinansowania 150,0 tys. zł. Na tej podstawie Dzielnica Targówek⁴⁴ udzieliła OSiR w Dzielnicy Targówek dotacji celowej⁴⁵, w tym 150,0 tys. zł z ww. środków Województwa Mazowieckiego na realizację przedmiotowego zadania. Przedmiot umowy został zrealizowany i rozliczony zgodnie z jej postanowieniami. Sprawozdanie końcowe sporządzono w dniu 24 października 2018 r., a niewykorzystaną kwotę dotacji w wysokości 18,5 tys. zł⁴⁶ zwrócono terminowo w dniu 29 października 2018 r.

(akta kontroli tom I str. 302-410, 460-461, 463-491)

W okresie objętym kontrolą w Dzielnicy Ochota na rzecz wsparcia sportu i rekreacji wydatkowano wyłącznie środki własne, tj. środki przekazane do dyspozycji Dzielnicy z przeznaczeniem na realizację jej zadań w wysokościach określonych w załącznikach dzielnicowych do uchwał budżetowych m.st. Warszawy⁴⁷. W Dzielnicy Ochota nie realizowano zadań finansowanych lub współfinansowanych ze środków zewnętrznych i nie zawarto w tym zakresie żadnych umów.

Zgodnie z materiałami planistycznymi do projektu budżetu m.st. Warszawy na 2020 r. i do prognoz budżetowych na lata 2021-2022 wydatki bieżące OSiR Ochota ulegną w tym okresie systematycznemu zmniejszeniu w stosunku do kwoty zaplanowanej na 2019 r. (5 966,1 tys. zł), łącznie o ponad 10%⁴⁸ tj. o 200 tys. zł w 2020 r., o blisko 270 tys. zł w 2021 r. i o ponad 602 tys. zł. w 2022 r.

Zastępca Prezydenta m.st. Warszawy wyjaśniła m.in., że: w zakresie opracowania materiałów planistycznych do projektu budżetu m.st. Warszawy na 2020 r. oraz prognozy na lata 2021-2022 dysponentów środków finansowych, w tym Urząd Dzielnicy Ochota i OSiR Ochota, zobowiązano do takiego planowania wydatków bieżących, aby w pierwszej kolejności zapewnić środki na zadania obligatoryjne.

³⁹ Reprezentujący m.st. Warszawa, dalej: UCSR.

⁴⁰ Umowa nr 79/RP/PA/2016.

⁴¹ Reprezentowane przez Burmistrza i Zastępcę Burmistrza Dzielnicy Targówek m.st. Warszawy.

⁴² Umowa nr 5/ES-SE-IV/D-97/MW/18 zmieniona aneksem nr 1 z 26 października 2018 r.

⁴³ W tym wydatki kwalifikowane 496,0 tys. zł.

⁴⁴ Uchwałą nr LVIII/182/2018 Rady Dzielnicy Targówek z 13 czerwca 2018 r. przedmiotowe zostało wprowadzono do załącznika inwestycyjnego Dzielnicy Targówek na 2018 r.

⁴⁵ Umowa nr TAR-10/ZSR/C/VIII/P1/8/2018 z 18 września 2018 r.

⁴⁶ Zwrot środków na rachunek budżetu z dzielnicy Targówek tytułem podatku VAT-u naliczonego i odliczonego od wydatków inwestycyjnych.

⁴⁷ Art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 15 marca 2002 r. o ustroju miasta stołecznego Warszawy (Dz.U. z 2018 r. poz. 1817 j.t.).

⁴⁸ Porównanie roku 2022 do roku 2019. Planowane na lata 2020-2022 kwoty wydatków bieżących OSiR Ochota wyniosły odpowiednio 5 766,1 tys. zł, 5 696,9 tys. zł i 5 363,7 tys. zł.

Wynika to ograniczeń budżetowych na skutek zmian legislacyjnych w zakresie podatku dochodowego od osób fizycznych⁴⁹ oraz przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności⁵⁰. Szacowany ubytek dochodów Miasta związany ze zmianami w PIT w 2020 r., w stosunku do obecnego stanu prawnego, wyniesie ok. 810 mln zł, do 2022 r. ok. 2 200 mln zł, a w okresie kolejnych 10-let ok. 5 mld zł. Natomiast skala ubytku dochodów z użytkowania wieczystego będzie wyższa o 150 mln zł niż zakładano i w 2020 r. wyniesie 350 mln zł w stosunku do stanu przed zmianami. W rezultacie łączny ubytek dochodów m.st. Warszawy w 2020 r. wyniesie 1 160 mln zł. Dodatkowo wzrośnie obciążenie Miasta z tytułu obligatoryjnej wpłaty do budżetu państwa na rzecz subwencji ogólnej w części równoważącej (tzw. janosikowego), które w 2020 r. wyniesie 1 218 mln zł, tj. o 167 mln zł więcej niż w 2019 r.

Z materiałów planistycznych do opracowania projektu budżetu Miasta przedstawionych przez OSiR-y, będące samorządowymi jednostkami budżetowymi wynika, że plan wydatków bieżących na 2020 r. większości z nich będzie niższy niż w 2019 r., zaś dotacje przedmiotowe dla samorządowych zakładów budżetowych działających w tym obszarze pozostaną w większości przypadków na co najmniej tym samym poziomie⁵¹. Na tym etapie planowania sposób rozdysponowania środków budżetowych na poszczególne zadania i pomiędzy dysponentów należy do kompetencji dyrektorów biur i burmistrzów dzielnic. Powyższe materiały planistyczne OSiR-ów na 2020 r. mają charakter roboczy i do czasu uchwalenia budżetu przez Radę Miasta mogą ulec zmianie. W szczególności dotyczy to zmian planowanych dochodów w dzielnicach, które mogą służyć zwiększeniu wydatków w OSiR-ach, ponieważ to zarządy dzielnic decydują o rozdysponowaniu dostępnych środków budżetowych z uwzględnieniem priorytetów dotyczących sfer działania danej dzielnicy.

(akta kontroli tom II str. 149-161)

Monitorowanie zaspokajania potrzeb z zakresu kultury fizycznej i sportu mieszkańców m.st. Warszawy realizowano m.in. poprzez:

- przeprowadzenie badania „Barometr Warszawski” wskazującego poziom zadowolenia mieszkańców Warszawy z oferty sportowo-rekreacyjnej. Wyniki przedstawiały się następująco: w 2015 r. 38% badanych oceniło ofertę bardzo dobrze, 44% raczej dobrze, 9% raczej źle, 1% bardzo źle, 7% trudno powiedzieć lub odmowa odpowiedzi, w 2016 r. odpowiednio 25%, 56%, 11%, 1% i 6%, w 2017 r. 85% obadanych oceniło dobrze, 11% źle i 4% trudno powiedzieć lub odmowa odpowiedzi, a w 2018 r. odpowiednio 86%, 9% i 5%;
- przeprowadzenie w 2018 r. przez Biuro Marketingu Urzędu Miasta badania dotyczącego aktywności fizycznej Warszawiaków (analizie poddano sporty i aktywność fizyczną przekraczającą 30 minut), z którego wynikało, że: 46% mieszkańców Warszawy w wieku 15 i więcej lat podejmuje aktywność fizyczną przekraczającą 30 minut, a żadnej aktywności fizycznej nie podejmuje 53% badanych. Większą aktywność wykazywali mężczyźni, spośród których 55% podejmowało aktywność fizyczną. Wśród kobiet odsetek ten wynosił 38%. Najwięcej osób uprawiających sport było w grupie 15-19 lat (91%), a najmniej w wieku 65 i więcej lat (19%). Największą aktywnością wykazywały się osoby z wyższym wykształceniem (67%), a najniższą z wykształceniem zasadniczym zawodowym (23%). Największą aktywność wykazywały osoby określające swoją sytuację materialną, jako raczej dobrą 64%, natomiast osoby w złej lub bardzo złej sytuacji materialnej podejmowały aktywność fizyczną

⁴⁹ Dalej: PIT.

⁵⁰ Dotyczy nieruchomości przeznaczonych na cele mieszkaniowe.

⁵¹ Szczegółowe dane, dotyczące poszczególnych jednostek organizacyjnych Miasta, ujęto w załączniku do wyjaśnień Zastępcy Prezydenta m.st. Warszawy.

bardzo rzadko lub wcale. Najczęściej wybieranymi były ćwiczenia na siłowni (33%) oraz bieganie (30%). Kobiety częściej niż mężczyźni wybierały szybki spacer (odpowiednio 31% i 18%), natomiast mężczyźni częściej niż kobiety wybierali ćwiczenia na siłowni (odpowiednio 41% i 23%). Wraz z wiekiem spadała popularność ćwiczeń na siłowni oraz biegania i wzrastało zainteresowanie szybkimi spacerami. Spośród sportów największą częstotliwość uprawiania miały ćwiczenia na siłowni, tj. 68% badanych ćwiczyło 2-3 razy w tygodniu lub częściej.

(akta kontroli tom I str. 107-132)

W Dzielnicy Ochota poziom zaspokajania potrzeb mieszkańców z zakresu kultury fizycznej i sportu monitorowano poprzez analizę dokumentacji sprawozdawczej ze zrealizowanych przedsięwzięć. Zastępca Burmistrza Dzielnicy Ochota wyjaśniła, że Zespół Sportu i Rekreacji Urzędu Dzielnicy Ochota prowadzi monitoring realizacji zadań m.in. poprzez bezpośrednią obecność pracownika podczas wydarzenia sportowego lub rekreacyjnego wraz z fotorelacją.

(akta kontroli tom II str. 5, 76-109)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

NIK ocenia pozytywnie działania Prezydenta m.st. Warszawy dotyczące przygotowania, wdrożenia i monitorowania realizacji dokumentów o charakterze strategicznym w zakresie wsparcia i rozwoju sportu i rekreacji. W m.st. Warszawa prawidłowo wykorzystywano posiadaną infrastrukturę sportowo-rekreacyjną, finansowano i wspierano organizację imprez sportowo-rekreacyjnych oraz informowano mieszkańców o tych wydarzeniach. Środki z dofinansowania przez podmioty zewnętrzne realizacji zadań w zakresie wsparcia sportu i rekreacji wydatkowane zgodnie z przeznaczeniem na cele określone w umowach.

OBSZAR

2. Efekty działań na rzecz rozwoju aktywności fizycznej społeczeństwa w ośrodkach sportu i rekreacji.

Opis stanu
faktycznego

Stopień realizacji (wykonanie mierników) celów strategicznych dotyczących aktywności fizycznej społeczeństwa zaplanowanych w m.st. Warszawa na lata 2015-2018 kształtował się następująco:

- cele pn. Rozwój wychowania fizycznego i sportu szkolnego, pn. Rozwój sportu i pn. Rozwój aktywności fizycznej mieszkańców Warszawy oraz sportu młodzieżowego i wyczynowego, zrealizowano łącznie w 99,28% w 2015 r., 99,53% w 2016 r., 99,27% w 2017 r. i 91,19% w 2018 r.,
- cel pn. Kadra szkoleniowa, realizowany poprzez program stypendialny dla trenerów, szkolenia i doksztalcanie kadr kultury fizycznej zrealizowano w 44,8% w latach 2015-2016, w 99,8% w 2017 r. oraz 79,4% w 2018 r.

Do pomiaru stopnia realizacji ww. czterech celów w „Strategii Rozwoju Sportu w Warszawie do 2020 r.” ustalono wskaźniki ilościowe:

- pn. Zapewnienie udziału ponad 200 szkół w projekcie Otwarte Boiska i Talent Sportowy, poziom realizacji wskaźnika wyniósł 99,2% w 2015 r., 99,2% w 2016 r., 99,0% w 2017 r. i 98,6% w 2018 r.,
- pn. Zapewnienie docelowo udziału w programach Zima w Mieście i Lato w Mieście ponad 200 tys. uczestników, poziom realizacji wskaźnika wyniósł 161,1% w 2015 r., 174,9% w 2016 r., 168,8% w 2017 r. i 155,7% w 2018 r.,
- pn. Udział docelowo (tj. do 2020 r.) 40% mieszkańców Warszawy w różnych formach aktywności fizycznej, poziom realizacji wskaźnika w 2018 r. wyniósł 46%,

- pn. Nasylenie obiektami sportowymi w Warszawie w proporcji jeden obiekt przypadający na 80 tys. mieszkańców do 2020 r., poziom realizacji wskaźnika (wg liczby ośrodków) wyniósł 72,0% w 2015 r., 71,0% w 2016 r., 77,5% w 2017 r. i 76,6% w 2018 r.),
- pn. Zwiększenie do 2020 r. liczebności kadry szkoleniowej pracującej w warszawskich stowarzyszeniach sportowych do 1,7 tys. osób, realizacja na koniec I półrocza 2019 r. w wyniosła 1,4 tys. trenerów (tj. 85,0% wartości planowanej),
- pn. Liczba podmiotów prywatnych współpracujących z samorządem terytorialnym w dziedzinie sportu w latach 2015-2018 wyniosła od 14 do 17 podmiotów (nie określono wartości docelowych).

(akta kontroli tom I str. 56-58, 75, 135-138, 496)

W Dzielnicy Ochota cele dotyczące rozwijania aktywności i działalności rekreacyjno-sportowej, w tym kultury fizycznej dla jej mieszkańców, ustalano w rocznych planach budżetu w układzie zadaniowym. Realizowane w okresie objętym kontrolą cele obejmowały:

- upowszechnianie form aktywnego spędzania czasu⁵², w ramach którego zorganizowano większą (za wyjątkiem 2015 r.) od planowanej liczbę imprez rekreacyjno-sportowych, w latach 2015-2016 i 2018 osiągnięto niższy poziom udziału środków finansowych Miasta w imprezach rekreacyjno-sportowych, zaś średni koszt imprezy rekreacyjno-sportowej w latach 2017-2018 był wyższy niż planowany;
- poprawę sprawności fizycznej mieszkańców Miasta⁵³, w ramach której średni koszt przedsięwzięcia sportowego w latach 2015-2016 był wyższy niż planowany, udział środków finansowych Miasta w przedsięwzięciach sportowych w latach 2015-2018 był niższy niż planowany, a liczba zorganizowanych przedsięwzięć w latach 2015-2016 była niższa od planowanej;
- udostępnianie mieszkańcom bazy sportowo-rekreacyjnej oraz upowszechnianie form aktywnego spędzania czasu⁵⁴, w ramach którego roczny koszt utrzymania obiektu sportowego w latach 2015-2017 był wyższy niż planowany, zaś wskaźnik pokrycia realizacji zadań dochodami z tytułu prowadzonej działalności nie osiągnął zaplanowanego poziomu i sukcesywnie spadał z poziomu 89,5% w 2015 r. do 66,1% w 2018 r.

(akta kontroli tom II str. 126-133, 219)

Burmistrz Dzielnicy Ochota wyjaśniła m.in., że: średni koszt imprezy rekreacyjno-sportowej zrealizowany na poziomie wyższym od planowanego wynikał ze wzrostu kosztów towarów i usług, minimalnego wynagrodzenia i energii. Natomiast mniejsza niż planowana liczba zorganizowanych przedsięwzięć w ramach celu dotyczącego poprawy sprawności fizycznej mieszkańców wynikała ze zwiększenia budżetu na realizację programu Prezydenta m.st. Warszawy „Otwarte obiekty sportowe” i wyeliminowania innych działań dublujących się z tym programem.

(akta kontroli tom II str. 185-186, 189-190)

W okresie objętym kontrolą w Urzędzie Miasta nie działała Rada Sportu.

(akta kontroli tom I str. 95)

⁵² Realizowane przez Urząd Dzielnicy Ochota i OSiR Ochota z zastosowaniem trzech mierników oceny poziomu ich wykonania.

⁵³ Realizowane przez Urząd Dzielnicy Ochota i OSiR Ochota z zastosowaniem trzech mierników oceny poziomu ich wykonania.

⁵⁴ Realizowane przez Urząd Dzielnicy Ochota i OSiR Ochota z zastosowaniem dwóch mierników oceny poziomu ich wykonania.

W latach 2015-2019 (I półrocze) Urząd Dzielnicy Ochota zlecił podległemu OSiR Ochota realizację sześciu dodatkowych doraźnych zadań z zakresu kultury fizycznej:

- w 2015 r. „Pływamy z Ochotą”, tj. zawodów reprezentacji ochockich szkół podstawowych w pływaniu,
- w 2016 r. „Mikołajki na sportowo i wesoło”, tj. imprezy rekreacyjnej dla dzieci w wieku przedszkolnym;
- w 2018 r. otwarcie nowego obiektu skateparku, jako otwartej imprezy rekreacyjno-sportowej oraz „Mikołajki na lodzie”, tj. imprezy na otwarcie sezonu zimowego obejmującej m.in. animacje, zabawy i konkursy dla mieszkańców,
- w 2019 r. „Girls Skate Camp Get on Board”, tj. imprezy dla kobiet w zakresie szkolenia jazdy na deskorolce oraz seminarium wraz ze szkoleniem „Bezpieczna kobieta” w zakresie samoobrony kobiet, skierowane do mieszkanek Dzielnicy.

W większości były to zadania o charakterze otwartym ze zmienną liczbą uczestników (z udziałem rodziców dzieci przedszkolnych i dzieci ze szkół podstawowych) i udział w nich wzięło łącznie 1,3 tys. osób. Źródłem finansowania tych zadań w latach 2015-2018 były środki budżetu Miasta wyodrębnione dla Dzielnicy⁵⁵, a w 2019 r. środki podmiotów prywatnych (producent sprzętu i odzieży sportowej oraz klub sportowy Taekwon-Do).

(akta kontroli tom II str. 147-148)

Urząd m.st. Warszawy samodzielnie i bezpośrednio nie zarządzał infrastrukturą sportową i rekreacyjną. Zarządzanie infrastrukturą sportową i rekreacyjną w m.st. Warszawa powierzono 18 podległym jednostkom organizacyjnym, działającym w obszarze sportu i rekreacji (16 dzielnicowych OSiR-ów i dwie jednostki ponaddzielnicowe), które wyposażono w majątek w drodze uchwał Rady m.st. Warszawy, zarządzeń Prezydenta m.st. Warszawy lub uchwał zarządów poszczególnych dzielnic. Miejską infrastrukturę sportowo-rekreacyjną stanowiły również obiekty przyszkolne zarządzane przez placówki oświatowe (międzyszkolne ośrodki sportu, ogródki jordanowskie itp.).

Nadzór nad prawidłowym utrzymaniem i wykorzystaniem infrastruktury sportowej i rekreacyjnej przez dzielnicowe OSiR-y pełnili poszczególni burmistrzowie. Dwie jednostki o charakterze ponaddzielnicowym nadzorowało Biuro Sportu i Rekreacji Urzędu. Zadania w tym zakresie realizowano m.in. poprzez: kontrole wewnętrzne i audyty, analizy i opiniowanie wniosków oraz planów inwestycyjnych.

Pracownicy Biura Sportu i Rekreacji posiadali upoważnienia do dokonywania kontroli jednostek organizacyjnych m.st. Warszawy działających w zakresie sportu i rekreacji, w związku z realizacją obowiązku utrzymania obiektów sportowo-rekreacyjnych w należytym stanie technicznym i estetycznym. Przykładowo w dniu 12 marca 2019 r. inspektorzy Zespołu Infrastruktury Sportowej Biura Sportu i Rekreacji przeprowadzili kontrolę zlokalizowanych przy ul. Inflanckiej⁵⁶ obiektów Stołecznego Centrum Sportu Aktywna Warszawa. Ustalono, że ogólny stan estetyczny obiektów był dobry, natomiast pod względem technicznym zróżnicowany. Obiekty zmodernizowane były w bardzo dobrym stanie. Pozostałe wymagały poprawy stanu techniczno-estetycznego. W wyniku kontroli zalecono m.in., aby w planie modernizacji do 2030 r. uwzględnić modernizację budynku głównego obiektu, w tym jego termomodernizację, budowę wentylacji i przebudowę sanitariatów.

W okresie objętym kontrolą jednostki organizacyjne m.st. Warszawy, w tym OSiR-y były zobowiązane do opracowania i uzgadniania wniosków i planów

⁵⁵ Dział 926, rozdział 92605, §4300.

⁵⁶ Ośrodek Inflancka.

inwestycyjnych⁵⁷ oraz sporządzania miesięcznych sprawozdań o stanie realizacji zadań inwestycyjnych⁵⁸ wg szczegółowo określonych zasad.

Dodatkowo w dniu 17 stycznia 2019 r. Biuro Sportu i Rekreacji określiło zasady planowania i realizacji inwestycji w stosunku do dwóch nadzorowanych, jednostek ponaddzielnicowych. Stołeczne Centrum Sportu Aktywna Warszawa w zakresie realizacji inwestycji działa na podstawie Planu Rozwoju⁵⁹ zatwierzonego przez Zespół Koordynujący m.st. Warszawy 14 października 2014 r. W 2019 r. Park Kultury w Powsinie oraz Stołeczne Centrum Sportu Aktywna Warszawa opracowały i przekazały do Biura nowe plany rozwoju. Dla Parku Kultury w Powsinie na lata 2019-2020 zaplanowano opracowanie koncepcji zagospodarowania Parku.

Ponadto w Biurze Sportu i Rekreacji Urzędu cyklicznie organizowano spotkania z dyrektorami jednostek nadzorowanych i OSiR-ów, dotyczące bieżących spraw związanych z funkcjonowaniem wszystkich ośrodków sportu i rekreacji.

(akta kontroli tom I str. 102-103, 415-417, 513-516)

W okresie objętym kontrolą w Dzielnicy Ochota infrastrukturę sportową i rekreacyjną przekazano: placówkom oświatowym w zakresie obiektów przyszkolnych, Zarządowi Gospodarowania Nieruchomościami w zakresie siłowni plenerowych i placów do kalisteniki oraz OSiR Ochota w zakresie obiektów sportowych znajdujących się w Warszawie w czterech lokalizacjach, tj.:

- krytą pływalnię, salę fitness, siłownię oraz lodowisko pełniące również funkcję boiska sportowego przy ul. Rokosowskiej 10,
- halę sportową, salę fitness, ściankę wspinaczkową, kort do squasha i wielofunkcyjne boisko zewnętrzne przy ul. Nowowiejskiej 37B,
- odkrytą pływalnię w Parku Szczęśliwickim przy ul. Usypiskowej 18,
- skatepark w Parku Zachodnim w al. Jerozolimskich (od 2018 r.).

Dodatkowo Ośrodkowi powierzono gospodarowanie dwoma boiskami do siatkówki, zlokalizowanymi w Parku Szczęśliwickim w pobliżu odkrytej pływalni przy ul. Usypiskowej 18.

Zgodnie z § 57 regulaminu organizacyjnego Urzędu Dzielnicy Ochota nadzór nad wykorzystaniem przekazanych OSiR Ochota obiektów, bezpośrednio sprawuje Zespół Sportu i Rekreacji Urzędu Dzielnicy. Ponadto Ośrodek przedstawiał komisjom Rady Dzielnicy Ochota informacje o stanie kontroli zarządczej i roczne sprawozdania opisowe z prowadzonej działalności⁶⁰. W listopadzie 2017 r. Zespół kontrolny Komisji Rewizyjnej Rady Dzielnicy przeprowadził kontrolę wydatków OSiR Ochota związanych z bieżącą działalnością obiektów sportowych, która nie wykazała uchybień ani nieprawidłowości.

Zastępca Burmistrza Dzielnicy wyjaśniła, że oprócz miesięcznych i rocznych sprawozdań budżetowych sporządzanych przez Dyrektora OSiR Ochota, organizowane są bieżące spotkania. Ponadto pracownicy Urzędu Dzielnicy (w szczególności Zespołu Sportu i Rekreacji) przeprowadzają wizje lokalne przekazanych obiektów sportowych. Wypracowany system zarządzania stanowią m.in. spotkania, kolegia naczelników, wizje lokalne oraz sesje Rady Dzielnicy w obiektach OSiR Ochota, a ich częstotliwość wynika z bieżących potrzeb.

(akta kontroli tom II str. 5-6, 174-184, 186, 190, 193-209, 224-233, 251-341)

⁵⁷ Zarządzenie Prezydenta m.st. Warszawy nr 1629/2011 z 14 października 2011 r.

⁵⁸ Zarządzenie Prezydenta m.st. Warszawy nr 1191/2011 z 19 lipca 2011 r.

⁵⁹ Z wyłączeniem inwestycji dotyczących obiektów „Polonia” i „Inflancka”.

⁶⁰ Roczne sprawozdania z działalności za lata 2015-2018, w których przedstawiono charakterystykę poniesionych wydatków i uzyskanych dochodów, stopień realizacji wydatków i dochodów. Wskazywano przeprowadzone inwestycje, remonty i działania konserwacyjno-naprawcze, działania podjęte w ramach realizacji zadań statutowych, w tym realizację programów i akcji okresowych, zajęć sportowych i imprez sportowo-rekreacyjnych.

Szczegółowe badanie dokumentacji, w tym sprawozdań z działalności za lata 2015-2018 dwóch OSiR-ów nadzorowanych przez Biuro Sportu i Rekreacji wykazało, iż realizowały one zadania określone w swoich statutach, tj. w:

- Parku Kultury w Powsinie⁶¹ m.in. poprzez organizację imprez i zajęć sportowo-rekreacyjnych w ramach programów „Zima w mieście” i „Lato w mieście”, turniejów tenisa, turniejów szachowych, zawodów biegowych (np. bieg Hopfera), siatkówki plażowej, plenerowych festynów rekreacyjno-sportowych „Powsinada”, zajęć z cyklu Nordic Walking dla Seniora, pikników rowerowych, olimpiady Profiparku i Triathlonu Warszawskiego. W 2017 r. w Parku Kultury w Powsinie zmodernizowano kryte korty tenisowe, a w 2018 r. plac zabaw i plac gier. W 2019 r. zakończono modernizację odkrytej pływalni, wyremontowano m.in. altany grzybka szachowego, przeprowadzono prace utrzymaniowe w budynku pływalni. Corocznie przeprowadzano renowację naturalnych kortów tenisowych. Ponadto wydzierżawiono na komercyjną działalność park linowy i komercyjny plac zabaw.
- Stołecznym Centrum Sportu Aktywna Warszawa⁶² m.in. poprzez organizację imprez i zajęć sportowo-rekreacyjnych w ramach programów „Zima w mieście” i „Lato w mieście”, zawodów biegowych: Konstytucji 3 Maja, Powstania Warszawskiego i Niepodległości, Triathlonu Zimowego, Mistrzostw Szkół Niepublicznych w Narciarstwie Alpejskim i Snowboardzie i innych zawodów piłkarskich i narciarskich, zajęć nauki pływania, aquaerobicu i fitness. W okresie objętym kontrolą wykonano modernizację piwnic budynku w Ośrodku „Całoroczny Stok Narciarski Szczęśliwice” oraz modernizację wentylacji mechanicznej w hali sportowej w Ośrodku „Polonia”. W trakcie realizacji była modernizacja ośrodków: „Polonia”, „Inflancka”, „Namysłowska” i „Szczęśliwice”, a także rewitalizacja ośrodków „Hutnik” i „Moczydło” oraz terenu przy ul. Wawelskiej 5⁶³.

(akta kontroli tom I str. 142-301)

Sprawozdawczość OSiR Ochota z prowadzonej działalności wskazuje, iż cele Ośrodka wynikające z § 6 i 7 Statutu, w szczególności utrzymanie bazy sportowo-rekreacyjnej, gospodarowanie mieniem, udostępnianie posiadanej bazy, prowadzenie zajęć w zespołach sportowo-rekreacyjnych, wynajem obiektów i urządzeń dla celów sportowo-rekreacyjnych realizowano poprzez:

- administrowanie i zarządzanie infrastrukturą umożliwiającą udostępnianie jej wszystkich składników, w tym przeprowadzanie bieżących napraw i remontów oraz utrzymanie właściwego stanu technicznego i sanitarno-higienicznego,
- prowadzenie i organizowanie działań sportowo-rekreacyjnych (imprez, zawodów, akcji programów miejskich) mających na celu podnoszenie sprawności fizycznej i upowszechnianie form aktywnego spędzania czasu mieszkańców Dzielnicy,
- współpracę z dzielnicowymi klubami sportowymi w realizacji zadań poprzez udostępnianie obiektów.

(akta kontroli tom II str. 251-341)

⁶¹ Przyjętym uchwałą Rady m.st. Warszawy nr III/23/2002 z 19 grudnia 2002 r. w sprawie przekształcenia zakładu budżetowego m.st. Warszawy pod nazwą Park Kultury w Powsinie w jednostkę budżetową, <https://parkpowsin.bip.um.warszawa.pl/NR/rdonlyres/0C372F3C-0F27-4A9D-9516-C7556B087EC1/1381566/StatutPKwP2018.pdf> oraz zmienionym uchwałą nr LXXIII/1990/2018 z 30 sierpnia 2018 r. w sprawie zmiany statutu jednostki budżetowej m.st. Warszawy pod nazwą Park Kultury w Powsinie, https://bip.warszawa.pl/NR/exeres/0CC4D71A-14CB-4312-95AB-AC234B7ABC35_frameless.htm.

⁶² Przyjętym uchwałą Rady m.st. Warszawy nr LXXVIII/2015/2014 z 20 marca 2014 r. <https://bip.warszawa.pl/NR/rdonlyres/000f2536/yytflhqdyjepjzgiemxmhmlczytkvm/Teksujednoliconyuchwa%C5%82yNrXXX4082000douchwa%C5%82yNrLXXVIII20152014.pdf> oraz zmienionym uchwałą nr LXXIII/1991/2018 z 30 sierpnia 2018 r. w sprawie likwidacji samorządowego zakładu budżetowego o nazwie Stołeczne Centrum Sportu Aktywna Warszawa w celu jego przekształcenia w jednostkę budżetową, https://bip.warszawa.pl/NR/rdonlyres/DE5FD782-08B1-45ED-90F3-D6E90A483A63/1376434/1991_uch1.pdf.

⁶³ Kompleks sportowy „Skra”.

W okresie objętym kontrolą z MSiT zawarto jedną umowę⁶⁴ o dofinansowanie działań w zakresie sportu, tj. na dofinansowanie budowy sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej nr 96⁶⁵ ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej w ramach Programu Rozwoju Regionalnej Infrastruktury Sportowej – edycja 2016. Obiekt oddano do użytkowania na podstawie wydanej 21 grudnia 2017 r. decyzji Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego dla m.st. Warszawy. Otrzymane dofinansowanie było zgodne z umową i wyniosło 498,8 tys. zł. Sala była wykorzystywana zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie, tj. od poniedziałku do piątku w godzinach 8.00-17.30 przez uczniów na realizację zajęć edukacyjnych w zakresie wychowania fizycznego, sportowych zajęć pozalekcyjnych oraz zajęć opiekuńczych, a po tych godzinach⁶⁶ sala była ogólnodostępna na zasadach komercyjnych.

(akta kontroli tom I str. 421-442, 460-461, 504-512)

W budżecie m.st. Warszawy zapewniono środki na pokrycie kosztów zatrudnienia trenerów i animatorów, w szczególności zatrudnionych w OSiR-ach. W latach 2015-2019 (I półrocze) wydatkowano na ten cel odpowiednio: 10 245,9 tys. zł, 11 025,5 tys. zł, 11 199,8 tys. zł, 12 620,3 tys. zł, oraz 6 389,1 tys. zł, w tym jednostki budżetowe odpowiednio: 2 377,7 tys. zł, 2 665,1 tys. zł, 2 695,5 tys. zł, 3 516,7 tys. zł oraz 1 928,1 tys. zł.

(akta kontroli tom I str. 104)

Urząd Dzielnicy Ochota zatrudniał w badanym okresie 30 trenerów i instruktorów sportu⁶⁷, w tym 13 osób, które pracowały w okresie więcej niż jednego roku. Trenerzy i instruktorzy sportu realizowali zadania w obiektach i na terenach będących we władaniu Dzielnicy Ochota⁶⁸. Środki finansowe na pokrycie kosztów ich zatrudnienia zaplanowano w rozdziale 92605, którego bezpośrednim dysponentem był Zespół Sportu i Rekreacji Urzędu Dzielnicy Ochota, w § 4170 z przeznaczeniem na wynagrodzenia bezosobowe oraz w § 4300 na zakup usług pozostałych.

Szczegółowe badanie próby dokumentacji dotyczącej wyboru trzech trenerów i instruktorów sportu w celu realizacji zadań sportowo-rekreacyjnych wykazało, że był on przeprowadzony zgodnie z § 6 regulaminu udzielania zamówień publicznych Urzędu Dzielnicy. Postępowanie, którego wartość nie przekracza 5 tys. zł realizował Kierownik komórki merytorycznej z uwzględnieniem zasad określonych w Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów księgowych i finansowych w urzędach dzielnic m.st. Warszawy⁶⁹. W wyniku dokonania wyboru trzech trenerów/ instruktorów na organizację i przeprowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych zawarto dwie umowy na zakup usług oraz jedną umowę zlecenia, każda o wartości nieprzekraczającej 5 tys. zł brutto. Trenerzy posiadali kwalifikacje wymagane dla przeprowadzenia zajęć objętych umowami.

Kierownik Zespołu Sportu i Rekreacji dla Dzielnicy Ochota wyjaśniła, że podczas dotychczasowej współpracy z analizowanymi trenerami/instruktorami nie było skarg i uwag ze strony uczestników prowadzonych przez nich zajęć. Ponadto w trakcie kontroli prawidłowości ich realizacji mieszkańcy zgłaszali zapotrzebowanie na większą liczbę godzin zajęć oraz chwalili pracę instruktorów. Miało to wpływ na wybór konkretnych osób, przy akceptowalnych przez Urząd propozycjach cenowych za usługę.

(akta kontroli tom II str. 134-139, 162-163, 233-250)

⁶⁴ Umowa nr 2016/0603/0174/SubA/DIS/T zawarta w dniu 13 grudnia 2016 r. pomiędzy MSiT a Urzędem Dzielnicy Ursynów.

⁶⁵ Dotyczy obiektu przyszkolnego.

⁶⁶ Również w soboty i niedziele.

⁶⁷ Nie były to osoby zatrudnione w OSiR Ochota.

⁶⁸ Np. szkoły, sale widowiskowe, parki, inne tereny otwarte.

⁶⁹ Zarządzenie Prezydenta m.st. Warszawy nr 882/2017 z dnia 18 maja 2017 r.

Trenerzy i instruktorzy sportu zatrudnieni w latach 2015-2019 na terenie Dzielnicy Ochota poza OSiR Ochota posiadali odpowiednie kwalifikacje do organizowania i prowadzenia zajęć sportowo-rekreacyjnych. Byli to absolwenci akademii wychowania fizycznego i wyższych szkół trenerów sportu oraz posiadali kwalifikacje trenerskie lub instruktorskie w dyscyplinie, w której prowadzili zajęcia. Ich działalność podsumowywano w sprawozdaniach z realizacji umów. W wybranych sprawozdaniach⁷⁰ wskazano, iż działania ukierunkowane były w szczególności na poprawę ogólnej sprawności fizycznej, samopoczucia i kondycji i realizowano je m.in. poprzez ćwiczenia ogólnorozwojowe, wzmacniające mięśnie, wydolność i wytrzymałość organizmu, a także umiejętność wyciszenia.

(akta kontroli tom II str. 233-234, 239, 244, 250)

W okresie objętym kontrolą MSiT nie udzielało dotacji na budowę i utrzymanie OSiR-ów (16 dzielnicowych i dwóch ponaddzielnicowych) w m.st. Warszawa.

(akta kontroli tom I str. 460-461)

Na przykładzie Dzielnicy Ochota ustalono, iż w latach 2015-2019 (I półrocze) OSiR Ochota samodzielnie udzielał zamówień publicznych na utrzymanie, budowę, modernizację i remonty posiadanych obiektów sportowo-rekreacyjnych.

(akta kontroli tom II str. 186, 190)

Nadzór nad działalnością OSiR-ów⁷¹ prowadzony był w szczególności poprzez: system kontroli zarządczej i zarządzania ryzykiem; wydawanie zarządzeń Prezydenta m.st. Warszawy, prowadzenie kontroli wewnętrznych i audytów; monitorowanie prowadzonych w jednostkach kontroli zewnętrznych, analizowanie i opiniowanie dokumentów (m.in. plany finansowe, wnioski dotyczące budżetu oraz wieloletnich prognoz finansowych, plany rzeczowo-finansowe inwestycji, sprawozdania), przekazywanie i rozliczanie dotacji przedmiotowych, rozpatrywanie skarg i wniosków dotyczących działalności jednostek, zatwierdzanie regulaminów organizacyjnych, monitorowanie realizacji zadań statutowych, przekazywanie zaleceń i rekomendacji, powoływanie i odwoływanie osób kierujących jednostkami, udzielanie pełnomocnictw i upoważnień kierownikom jednostek, przeprowadzanie ocen okresowych kierowników jednostek.

W kontrolowanym okresie przeprowadzono 814 kontroli OSiR-ów⁷², w tym 165 w 2015 r., 198 w 2016 i 2017 roku, 146 w 2018 r. i 107 w 2019 r. (I półrocze). Kontrole przeprowadzało głównie Biuro Kontroli Urzędu m.st. Warszawy, Inspektor Sanitarny, Państwowa Straż Pożarna, Państwowa Inspekcja Pracy, Wojewoda Mazowiecki.

(akta kontroli tom I str. (akta kontroli tom I str. 103-104, 418)

Szczegółowe badanie przeprowadzone w Dzielnicy Ochota wykazało, iż w okresie objętym kontrolą w działalności OSiR Ochota nie stwierdzono nieprawidłowości w dysponowaniu przyznanymi środkami budżetowymi ani w gospodarowaniu powierzonym mieniem.

(akta kontroli tom II str. 187, 192)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

NIK ocenia pozytywnie osiągnięcie efektów działań na rzecz rozwoju aktywności fizycznej mieszkańców w m.st. Warszawy. W okresie objętym kontrolą podejmowano prawidłowe działania w zakresie nadzoru i kontroli nad utrzymaniem

⁷⁰ Dotyczących zajęć dla seniorów.

⁷¹ Działania nadzorcze i kontrolne zbadano na przykładzie Dzielnicy Ochota i opisano na str. 13 niniejszego wystąpienia.

⁷² 16 dzielnicowych i dwa ponaddzielnicowe.

i wykorzystaniem infrastruktury sportowej i rekreacyjnej, a kontrolowane OSiR-y realizowały zadania statutowe. Dofinansowane przez MSiT zadanie dotyczące budowy przyszłolnego obiektu sportowego zrealizowano terminowo, a środki z dotacji wykorzystano zgodnie z przeznaczeniem. Wyboru trenerów i instruktorów w Dzielnicy Ochota dokonano w sposób prawidłowy.

IV. Uwagi i wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag ani wniosków.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach, jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Warszawie.

Warszawa, 29 października 2019 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Warszawie

Dyrektor

Kontrolerzy:
Zbigniew Żyromski
Główny specjalista kontroli państwowej

.....
podpis

.....
podpis

Tomasz Świstak
Główny specjalista kontroli państwowej

.....
podpis